

Social- og Boligministeriet

Sendt via e-mail til tha@sm.dk og i kopi til p-handicap@sm.dk

Dato 21.02.2025

Navn: Thomas Gruber

Høringssvar vedr. forslag til Lov om ændring af lov om social service og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne)

Lev fremsender hermed sit høringssvar på ovenstående lovforslag.

Generelle bemærkninger

Vi finder indledningsvis anledning til at understrege, at en stor andel af voksne med udviklingshandicap har en meget skrøbelig privatøkonomi. For de fleste er den eneste indtægtskilde førtidspension, hvilket – i særlig grad for borgere som er tildelt pension efter pensionsreformen i 2003 – giver en meget stram økonomi med et ekstremt lavt rådighedsbeløb. Hovedårsagen hertil er, at mange samtidigt bor i botilbud etableret efter almenboligloven, hvor huslejen ofte kan være endog meget høj, sammenlignet med andre i samme situation. Ikke sjældent udgør rådighedsbeløbet, når faste udgifter til husleje, medicin, forsikring, kostordninger i botilbuddet mv. er betalt, omkring 1.000 kr. månedligt.

Vi finder ligeledes anledning til at understrege, at mange familier med børn med udviklingshandicap ligeledes befinder sig i en alvorlig økonomisk situation, hvor særlige handicaprelaterede merudgifter i forhold til barnet, kan udgøre en stor belastning. Hertil kommer den psykiske belastning, som alt for mange familier oplever i relationen med kommunen, herunder ikke mindst i forbindelse med ansøgning om handicaprelaterede merudgifter. Alt for mange oplever ikke den kommunale myndighed som en medspiller, der er optaget af at realisere lovgivningens formål og bistå familierne med at opnå vilkår og muligheder, der svarer til familier uden et barn med handicap. Oplevelsen er snarere et hyper kontrolfokuseret bureaukrati, kendetegnet ved mistænkeliggørelse og et intenst fokus på at

opfinde argumenter, som afskærer familierne fra at få dækket helt rimelige merudgifter.

Nærværende lovudkast udspringer af et politisk ønske om netop at imødegå kommunal overadministration og mistænkeliggørelse af familierne og voksne med handicap.

Derfor er det også meget problematisk, at dette mål på ingen måde realiseres med dette lovudkast. Levs vurdering er tværtimod, at den foreslåede ordning med kompensationsydelsen, samlet set vil forværre situationen for familierne og for voksne med handicap. Mistænkeliggørelsen, overadministrationen og kampen mellem borger og kommune vil fortsætte - og i mange tilfælde blive intensiveret. Og endnu flere vil med den nye model opleve ikke at få dækket merudgifter, der hidtil har været støtte til.

I lyset af den politiske begrundelse for lovændringen – og af titlen på selve lovforslaget – forekommer det paradoksalt.

Levs samlede vurdering af lovforslaget er, at den lovede forenkling af merudgiftsreglerne kun vil gøre sig gældende for en ganske lille gruppe borgere. Vi forudser desuden, at borgere og familier, som i dag modtager tilskud til merudgifter, fremover vil glide helt ud af ordningen eller vil modtage kompensation i et langt mindre omfang end tilfældet er i dag. Flere familier med børn med handicap og flere voksne vil opleve *øget* administrativ belastning i forbindelse med ansøgning om merudgifter.

Vi vurderer desuden, at de kommunale *administrative* besparelser med den nye ordning vil være relativt beskedne i forhold til det erklærede politiske mål. Kommunernes besparelse på selve den udbetalte ydelse kan imidlertid vise sig at være betydelige, hvilket ligeledes må siges at være langt fra det erklærede politiske mål.

Lev opfordrer til at forslaget trækkes tilbage.

Vi opfordrer til, at der i stedet indledes en proces om ændring af merudgiftsbestemmelsen, hvor der foretages reel inddragelse af repræsentanter fra de berørte borgere. En sådan proces har ikke været gennemført forud for dette forslag – uagtet, politiske løfter om at ville gøre det.

Specifikke bemærkninger

Lev bakker op om det fremsendte høringssvar fra Danske Handicaporganisationer, og vi vil i det nedenstående derfor fokusere

på nogle få afgrænsede problemstillinger, som vi vurderer, har særlig betydning for Levs målgruppe.

Minimumsgrænse på 555 kr. pr. måned

Det fremgår af forslaget, at børne- og voksenreglerne ensrettes, således at minimumsgrænsen fremadrettet er 555 kr. pr. måned for begge målgrupper. De hidtidige minimumsgrænser har været henholdsvis 445 kr. pr. måned for børnefamilierne og 630 kr. pr. måned for voksne.

Konsekvensen af denne ændring er, at mange familier med børn med handicap fremover helt vil glide ud af ordningen og ikke modtage kompensation for deres merudgifter. Dette alvorlige problem forværres yderligere af, at merudgifterne for hvert barn fremadrettet skal vurderes hver for sig. Familier med mere end et barn med handicap, vil således i stort omfang risikere helt at glide ud af ordningen. Dette er en voldsom og helt ubegrundet ændring, som vil få meget alvorlige konsekvenser for nogle familier, som i forvejen har vanskelige vilkår.

I Lev er det erfaringen, at en meget stor del af sagerne om merudgifter på voksenområdet, handler om hvorvidt borgerens kompensationsberettigede udgifter er over eller under minimumsgrænsen. Nogle kommuner udfolder således stor kreativitet og vedholdenhed for at etablere et beregningsgrundlag, der opgør borgerens udgifter til under bundgrænsen. Konsekvensen er ofte lange og konfliktfyldte klageforløb – vel at mærke i de tilfælde, hvor borgeren har forudsætninger (eller bistand fra pårørende) til at gennemføre sådanne langstrakte klageforløb. Omkring 5.000 voksne borgere med udviklingshandicap har ikke pårørende eller andre, som bistår, og de er således alene overladt til kommunens afgørelse, hvis der overhovedet bliver ansøgt om merudgiften.

Lev opfordrer på linje med DH til, at minimumsgrænsen sænkes til 300 kr. pr. måned. Vi opfordrer ligeledes til, at der etableres en mere automatiseret model for merudgifter, så kompensationen ikke kommer til at afhænge af, hvorvidt borgeren har forudsætninger for, eller bistand til, at ansøge og/eller påklage afgørelser om merudgifter.

Som nævnt indledningsvis har mange voksne med udviklingshandicap meget lav indkomst og meget høje boligudgifter – og et deraf følgende lavt rådighedsbeløb. Denne udbredte – og faktisk stigende – fattigdom gør det ekstra afgørende, at der altid

ydes kompensation for handicaprelaterede merudgifter – uanset om borgeren har forudsætninger for selv at ansøge om det eller ej.

Lev vurderer desuden, at den foreslåede model, hvor borgerne selv – og inden der indgives en ansøgning – skal vurdere, hvorvidt der skal ansøges efter standardordningen (under 2.000 kr. om måneden) eller efter dokumenterede udgifter over 2.000 kr. er problematisk i relation til særligt sårbare grupper med svage forudsætninger. Denne komplekse, men samtidigt meget væsentlige, vurdering vil være vanskelig for de fleste, men i ekstraordinær grad for mange mennesker med udviklingshandicap.

Enkeltstående merudgifter

Muligheden for at få kompensation for enkeltstående merudgifter forringes voldsomt med den foreslåede model. Sådanne udgifter vil fremadrettet ikke kunne kompenseres enkeltvis og løbende på baggrund af ansøgning, men skal derimod indgå som grundlag i vurderingen af, om der bør ansøges efter standardordningen eller ordningen med dokumenterede udgifter.

Denne ændring vil indebære en markant forøgelse af kompleksiteten for familier med børn med handicap og voksne (og antageligt også for den kommunale administration). Konsekvensen vil dels være yderligere administrativ belastning af denne gruppe borgere, dels at mange vil ende med at opnå ingen eller langt mindre kompensation end de ifølge loven er berettiget til. I mange tilfælde adskillige tusinder kroner årligt. Det vil særligt gøre sig gældende i tilfælde, hvor en enkeltstående merudgift indebærer, at merudgifter, som hidtil er kompenseret efter standardordningen nu skal dokumenteres efter dokumentationsordningen.

Lev finder dette administrative bespænd for sårbare mennesker helt urimeligt og opfordrer indtrængende til, at der også fremadrettet kan ansøges om enkeltstående merudgifter efterhånden som de opstår.

Med venlig hilsen

Anni Sørensen
Landsformand